

CO₂-PRESTATIELADDER©

CO₂ Reductieplan

Auteur: Paulien Schuiling
Autorisatiedatum: 20-04-2020
Versie: 1

Handtekening autoriserend verantwoordelijke manager:

Inhoud

INLEIDING	3
1 REDUCTIEDOELSTELLINGEN.....	4
2 PLAN VAN AANPAK.....	9
<i>Maatregelen scope 1.....</i>	<i>9</i>
<i>Maatregelen scope2.....</i>	<i>10</i>
<i>Maatregelen scope 3.....</i>	<i>11</i>
OVERZICHT VERANTWOORDELIJKE(N) PER MAATREGEL	12
MONITORING EN METING	12
DIRECTIEBEOORDELING	13
AFWIJKINGEN EN CORRIGERENDE MAATREGELEN.....	13
KETEN INITIATIEVEN	13
COLOFON.....	13

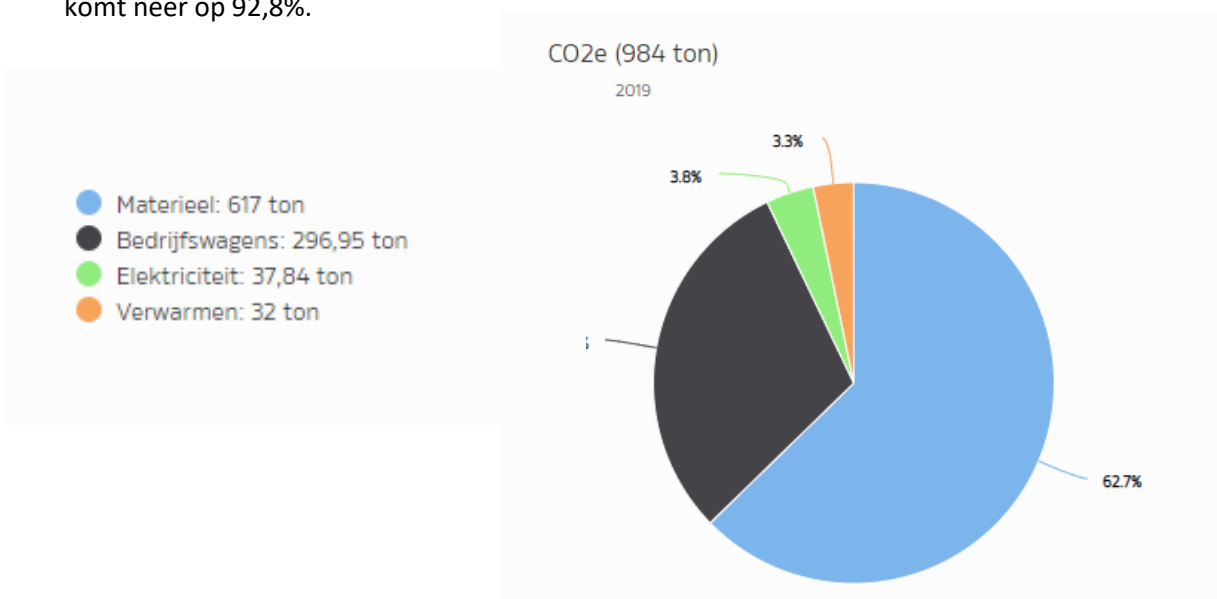
Inleiding

Alsema zet zich in om de CO₂ uitstoot te verminderen. In het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen vindt Alsema het belangrijk om een bijdrage te leveren aan de reductie van CO₂ uitstoot. Er zijn daarom reductiedoelstellingen en maatregelen vastgesteld om de CO₂ uitstoot in de periode 2019-2022 te verminderen. Om tot de reductiemaatregelen te komen is gebruik gemaakt van de uitkomst van de energie audit en de geïnventariseerde reductiemogelijkheden in het Energie audit verslag. Alsema zal jaarlijks de actualiteit van het energiemangementprogramma controleren en indien nodig zullen aanpassingen worden gedaan.

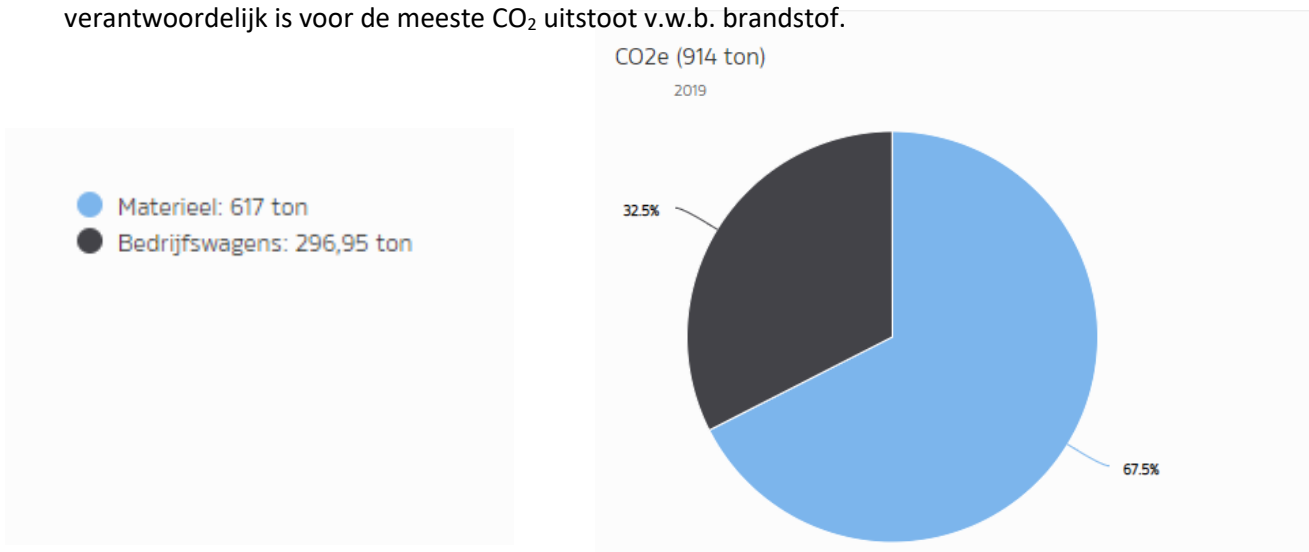
We hebben in het verleden verschillende stappen ondernomen om binnen onze organisatie CO₂ te reduceren. Naast geplande maatregelen die binnen Alsema genomen (gaan) worden, ondernemen we ook stappen om CO₂ te reduceren in de keten. We zijn gecertificeerd volgens de CO₂ Prestatieladder niveau 5. Er zijn sectorgenoten die al langer gecertificeerd zijn en meer stappen hebben ondernomen om CO₂ uitstoot in de keten te reduceren. Deze bedrijven lopen meer voorop. We beschouwen onszelf als een **middenmoter** voor wat betreft CO₂-emissie in de sector.

1 Reductiedoelstellingen

De CO₂ footprint van het basisjaar 2019 laat zien dat de grootste CO₂ emissies betrekking hebben op het brandstofverbruik. Van de totale 984 ton CO₂ uitstoot is 913,96 ton afkomstig van brandstof. Dit komt neer op 92,8%.

Als we het brandstofverbruik opsplitsen in materieel en bedrijfswagens is te zien dat materieel verantwoordelijk is voor de meeste CO₂ uitstoot v.w.b. brandstof.

De nieuwe reductiedoelstelling van scope 1 heeft dan ook betrekking op het reduceren van brandstofverbruik van bedrijfswagens en materieel.

De CO₂ doelstellingen van Alsema zijn als volgt:

- **Scope 1: 3% minder brandstofverbruik per miljoen euro in 2022 ten opzichte van 2019.**
- **Scope 2: 20% minder uitstoot voor wat betreft scope 2 in 2022 ten opzichte van 2019.**
- **Scope 3: In 2022 3% minder CO₂ uitstoot in de keten aanleg tracé ten opzichte van 2016**

Scope 1 3% minder brandstofverbruik per miljoen euro in 2022 ten opzichte van 2019.

Uit onze CO₂ footprint blijkt dat het grootste deel van onze CO₂ uitstoot wordt veroorzaakt door brandstofverbruik. De CO₂ uitstoot van het brandstofverbruik is in 2019 92,8% van de totale CO₂ uitstoot. Het verminderen van het brandstofverbruik is dan ook één van de hoofddoelstellingen voor de komende drie jaar.

Brandstof 1

Volgens de ANWB kan het (scherper) letten op juiste bandenspanning een brandstofbesparing van 5% opleveren. Binnen Alsema verbruiken auto's en busjes ongeveer 100.000 liter brandstof op jaarbasis. We weten niet hoeveel van deze auto's/busjes met een niet juiste bandenspanning rijden. Omdat niet alle voertuigen wekelijks in Zuidlaren zijn, gaan we bandenspanningsmeters aanschaffen voor alle collega's van Alsema. Zo is het gemakkelijk(er) om 1 keer per maand de bandenspanning te controleren.

- ❖ Door bovenstaande maatregel toe te passen verwachten we een reductie van 0,4 % v.w.b. (CO₂ uitstoot van) ons brandstofverbruik. Dit effect is éénmalig. We willen de bandenspanningsmeters in 2020 uitdelen.

Brandstof 2

In 2015 is een aantal collega's van Alsema op de cursus het nieuwe rijden (chauffeurs) en het nieuwe draaien (machinisten) geweest. Omdat het een hele effectieve maatregel is om brandstof te besparen (geschat wordt rond de 10%) gaat er in 2021 weer een aantal collega's op cursus. Zo blijft blijven het nieuwe rijden /draaien onder de aandacht en kunnen we nieuwe collega's hierover informeren.

- ❖ We verwachten we een (verdere) reductie van 1 % op de CO₂ uitstoot v.w.b. (CO₂ uitstoot van) ons brandstofverbruik ten opzichte van de gefactureerde omzet in 2021 ten opzichte van het referentiejaar 2019.

Brandstof 3

Naast bovenstaande gerichte maatregelen lopen er verschillende oriëntaties / onderzoeken:

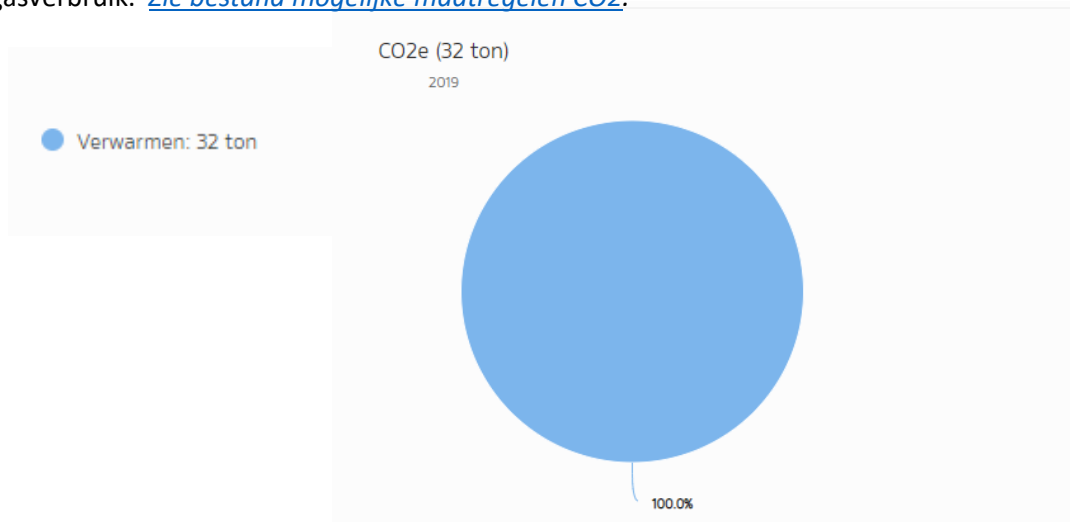
- *Overstappen naar brandstof met lagere emissiefactor.*
De snelste en grootste winst is bij Alsema te halen in het (deels) overstappen naar een brandstof met een lagere emissiefactor. Zo heeft één van onze collega's in februari 2020 zijn volledig elektrische leaseauto opgehaald. We blijven ons oriënteren op andere typen brandstoffen zoals blauwe diesel. Het is op dit moment nog niet zeker of we hier gebruik van gaan maken omdat er zorgen zijn over eventuele schade aan materieel/motoren. We kunnen hier nog geen tijdslijn en besparing aan koppelen.
  - *Heftruck die niet op diesel rijdt*
We oriënteren ons op heftrucks die niet op diesel rijden (elektrisch/lpg)
  - *Meer inzicht in dieserverbruik op projecten*
Op dit moment weten we van 50% van ons dieserverbruik niet precies waar het aan opgaat. We kijken hoe we dit inzicht kunnen verbeteren. Als dit lukt, kunnen we gericht maatregelen nemen voor het reduceren van (CO₂ uitstoot v.w.b.) dieserverbruik op projecten.
  - *(Groter) Elektrisch handgereedschap*
We oriënteren ons op gereedschap dat (op een natuurlijk moment) vervangen kan worden door elektrisch gereedschap.
- ❖ De komende jaren zullen we sowieso met een aantal van deze punten aan de slag kunnen. Als deze punten kunnen zorgen voor een CO₂ reductie v.w.b. ons brandstofverbruik van 1,6%, kunnen we onze CO₂ reductiedoelstellingen van scope 1 behalen.

Gasverbruik

Het is ons streven om ook het gasverbruik (verwarming) te verlagen op het kantoor, werkplaats en magazijn. Dit heeft echter maar een klein effect op de totale reductie van scope 1.

We moeten allemaal bewust omgaan met verwarming (en dus gas). Zo doen we mee aan warmetruien-dag. De besparing is gering maar dit is vooral bedoeld om het bewustzijn te verhogen.

Daarnaast plaatsen we folie achter de bestaande radiatoren. Geschat wordt dat dit een besparing kan opleveren van 7,5 %. We gaan voor de zekerheid uit van 3,75%. Dit komt neer op een reductie van ons gasverbruik van 1,87%. Dit komt neer op een reductie van 0,59 ton CO₂ uitstoot v.w.b. gasverbruik. [Zie bestand mogelijke maatregelen CO2.](#)

Scope 2 20% minder uitstoot voor wat betreft scope 2 in 2022 ten opzichte van 2019.

Elektriciteitsverbruik 1

Alsema neemt sinds 2012 groene stroom af. We kwamen er helaas in 2019 achter dat dit *niet* voldoet aan de eisen die de CO2 Prestatieladder stelt aan groene stroom. Onze groene stroom komt namelijk uit het buitenland. Door het contract kunnen we pas op 01-01-2022 overstappen naar een energieleverancier die groene stroom levert dat afkomstig is uit Nederland.

- ❖ Door bovenstaande maatregel toe te passen verwachten we in 2022 een reductie van 100 % v.w.b. CO₂ uitstoot van ons elektriciteitsverbruik t.o.v. 2019. Dit effect is éénmalig.

Elektriciteitsverbruik 2

Naast het overstappen naar groene stroom in 2022 nemen we voor die tijd al maatregelen om (de uitstoot v.w.b.) het elektriciteitsverbruik te verminderen:

- *Nieuwe energiecontracten (Zoals tijdelijke energiecontracten op projectlocaties) worden alleen afgesloten met (door SKAO goedgekeurde) groene stroom.*
- *Alle verlichting wordt op het natuurlijke moment vervangen door LED verlichting.*
- *We kijken naar mogelijkheden voor (meer) verlichting met bewegingssensoren.*
- *Bij aanschaf nieuwe apparaten kijken we naar het energielabel en verbruik.*
- *We oriënteren ons op het gebied van zonnepanelen.*
- *Bewustzijn verhogen*

We moeten collega's blijven stimuleren om doelmatig om te gaan met het energieverbruik, zoals bijvoorbeeld het licht uitdoen bij het verlaten van het kantoor en het uitzetten van de pc, printer, etc. na gebruik.

Scope 3 In 2022 3% minder CO2 uitstoot in de keten aanleg tracé ten opzichte van 2016.

Deze doelstelling is aangepast naar aanleiding van de ketenanalyse 2020. We ontdekten hier dat deze doelstelling anders geformuleerd moest worden. (Doelstelling was: *3% brandstofverbruik (met transport (van materiaal / materieel / medewerkers) aanleg) op uitbesteed werk en ingehuurd materieel binnen projecten te reduceren in 2022 ten opzichte van 2016.*).

Nadeel van de 'oude' formulering was de kans op tunnelvisie. Er zijn meer reductiemaatregelen voor scope 3 te bedenken dan brandstof-gerelateerde maatregelen. Daarom hebben we deze doelstelling anders (breder) geformuleerd.

In de praktijk kunnen de reductiemaatregelen van deze scope meestal ingedeeld worden in *materiaal, materieel en mensen*.

Materiaal

De afgelopen periode hebben we samen met onze afdekplatenleverancier (Electroplast) gekeken of het mogelijk was om dunnere afdekplaten te gebruiken. De standaard dikte van een afdekplaat is 10 mm. Na veel testen en berekeningen zijn we tot de conclusie gekomen dat een afdekplaat met een dikte van 7 mm voldoende is. De plaat is dik en sterk genoeg om te voldoen aan betreffende norm- en veiligheidseisen. Niet alleen betekent een grondstofreductie van 30% per afdekplaat, het zorgt er ook voor dat er meer platen per transport vervoerd kunnen worden:

- Van de platen 2440 x 1000 x 10 mm is een volle wagen 900 platen.
- Van de platen 2440 x 1000 x 7 mm is een volle wagen 1.300 platen.

We bestellen deze platen bijna altijd in volle wagens. Dit betekent dat Electroplast met elke rit 31% meer afdekplaten mee kan nemen. Dit scheelt dus 31% van de CO2 uitstoot (v.w.b. brandstofverbruik) van transport van dit type materiaal bij elk project waar we deze dunnere platen mogen gebruiken.

Kanttekening bij dit verhaal is dat we niet voor elk project deze dunnere platen kunnen gebruiken (komt door gestelde eisen van opdrachtgevers).

Voor deze maatregel blijven we in gesprek met opdrachtgevers om zo te proberen om bij alle projecten dunnere afdekplaten te gebruiken. Daarnaast blijven we ons oriënteren op andere mogelijkheden om transport v.w.b. materiaal te verminderen.

Materieel

Veel van het materieel dat we gebruiken is in ons eigen bezit. Als we materieel inhuren, kijken we altijd naar afstand. Als we de keuze hebben tussen verschillende aanbieders, heeft een partij die dichtbij de projectlocatie zit onze voorkeur. Tijdens een project kan materieel op de projectlocatie of op in Zuidlaren worden gestald zodat er geen onnodige kilometers afgelegd hoeven te worden.

Mensen

Bij het inzetten van mensen op project proberen we zo handig mogelijk te plannen v.w.b. afstand. Onze meeste projecten bevinden zich in Noord Nederland. Daar wonen onze meeste collega's ook. Woonwerkverkeer wordt op deze manier zo klein mogelijk gehouden. Ook moedigen we carpoolen aan om zo min mogelijk dubbele kilometers te maken.

Voor wat betreft inhuur van mensen hebben inhuurkrachten (als we de keuze hebben) die dicht bij de projectlocatie wonen de voorkeur. Zo huren we momenteel een kraanmachinist en een hoofdvoerder in die in Noord Holland wonen. Zij verblijven gedurende de werkzaamheden in een hotel in Zuidlaren en in een vakantiepark in Diever. Dit bespaart veel kilometers en dus CO2 uitstoot.

Voor projecten verder weg huren we vaak lokale inhuurkrachten in. Dit bespaart veel kilometers, met name woon-werkverkeer.

- ❖ Door een combinatie van maatregelen toe te passen, verwachten we deze doelstelling te behalen. Tot nu toe (t/m 2019) lopen we op schema voor de scope 3 doelstelling. Zie *ketenanalyse 2020*.

De volgende GHG categorieën zijn **wél** van toepassing voor Alsema B.V. en zijn dus meegenomen in de scope 3 analyse:

1. Aangekochte goederen en diensten
2. Kapitaal goederen
4. Transport & Distributie (upstream)
5. Productieafval
7. Woon- werkverkeer
9. Transport & Distributie verkochte goederen (downstream)
11. Gebruik van verkochte producten

! De volgende GHG categorieën zijn **niet** van toepassing voor Alsema B.V. en dus niet meegenomen in de scope 3 analyse:

10. Ver- of bewerken van verkochte producten
12. End of life verwerking van verkochte producten
13. Geleaste activa (downstream)
14. Franchisehouders
15. Investerings

! De volgende GHG categorieën zijn al afgedekt in de emissie inventaris scope 1 & 2. Deze zijn dus niet meegenomen in de scope 3 analyse.

Categorie 3. Brandstof en energie gerelateerde activiteiten

Categorie 6. Personenvervoer onder werktijd

Categorie 8. Upstream geleaste activa

Voor de exacte berekening wordt verwezen naar de Dominantieanalyse 2020.

2 Plan van aanpak

In dit plan van aanpak staan de maatregelen die we de komende drie jaren zullen nemen om de reductiedoelstellingen te behalen.

Maatregelen scope 1

Wat	Wanneer	Wie
Bandenspanningsmeters		
100 Bandenspanningsmeters aanschaffen	2020	PS
Bandenspanningsmeters uitdelen + verzoek om 1 keer per maand bandenspanning te controleren	2020	PS
Cursus nieuwe rijden / nieuwe draaien		
Mensen selecteren die op cursus gaan	2020	LB
Offertes opvragen aanbieders training	2020	LB
Mensen training(en) laten volgen	2021	LB
Brandstof met lagere emissiefactor		
In gesprek met brandstofleverancier (Oriënteren mogelijkheden)	2020	WK, BH, PS
Kijken wat mogelijkheden zijn voor onze bedrijfswagens & materieel	2020	WK, JA, JJA
Project kiezen waar we test kunnen draaien met nieuwe (alternatieve) brandstof.	2021	WK, JJA, HCA
Testen op project	2021	WK
Evalueren - Geen (te grote) problemen met materieel / voertuigen? - Willen we dit gaan uitrollen/invoeren binnen Alsema? Zo ja hoe en wanneer?	2021/2022	WK, JJA, HCA
Heftruck die niet op diesel rijdt		
Mogelijkheden in kaart brengen + bijbehorende kosten	2020	BH, PS
Bespreken met directie of dit interessant is	2021	BH, PS
Vervolgstappen bepalen	2021	HCA, PS
Meer inzicht in dieselverbruik op projecten		
Mogelijkheden in kaart brengen + bijbehorende kosten	2020	BH en PS
Bespreken met materieelbeheerder wat haalbaar is	2021	WK, BH en PS
Bespreken met directie of dit interessant is	2021	WK, BH, PS, JJA en HCA
Vervolgstappen bepalen	2021	HCA, PS
(Groter) Elektrisch handgereedschap		
Mogelijkheden in kaart brengen + bijbehorende kosten	2021	BH en PS
Bespreken met chef magazijn of dit interessant is	2021	RKo, BH en PS
Vervolgstappen bepalen	2021	HCA, PS
Bewustzijn medewerkers verhogen		
Jaarlijks meedoen aan warme-truien-dag	2020	PS
Jaarlijks toolbox houden over CO2	2020	PS
Carpoolbeleid Alsema opstellen	2020	PS
Groene boekje Alsema opstellen + introduceren	2020	PS
2 keer per jaar communiceren over genomen maatregelen + huidige status doelstellingen in Kabeltje	2020	PS
2 keer per jaar communiceren over genomen maatregelen + huidige status doelstellingen tijdens personeelsvergadering	2020	PS

Maatregelen scope2

Wat	Wanneer	Wie
Energiecontract Havenstraat		
Oriënteren verschillende aanbieders	2021	PS
Overstappen	Jan 2022	PS
Nieuwe (tijdelijke) energiecontracten		
Alleen afsluiten bij 'groene' leveranciers	Doorlopend	PS
Bewustzijn medewerkers verhogen		
Groene boekje Alsema opstellen + introduceren	2020	PS
2 keer per jaar communiceren over genomen maatregelen + huidige status doelstellingen in Kabeltje	2020	PS
2 keer per jaar communiceren over genomen maatregelen + huidige status doelstellingen tijdens personeelsvergadering	2020	PS
Zonnepanelen		
Bepalen wat gewenste jaaropbrengst is	2020	BH en PS
Oriënteren welke type + hoeveelheid panelen hierbij passen	2020	WP
Offertes opvragen	2021	WP
Uitzoeken subsidies/andere regelingen	2021	WP / PS
Voorleggen directie	2021	WP / PS
Huidige TL verlichting vervangen door LED	2021	Team werkplaats
Meer bewegingssensoren verlichting plaatsen		
Turven in welke (en hoeveel) ruimtes dit handig is	2020	BH en PS
Plaatsen	2021	Team werkplaats

Maatregelen scope 3

Om de mogelijke (significante en relevante) reductiemaatregelen van scope 3 van te bepalen, hebben we een ketenanalyse uitgevoerd. Deze analyse heeft betrekking op de voor ons meest relevante keten: "Aanleg tracé". Een deel van deze maatregelen heeft overlap met de maatregelen hierboven.

Wat	Wanneer	Wie
In overleg gaan met opdrachtgevers om dunnere afdekplaten te mogen gebruiken op meer projecten		
Lijst maken van alle opdrachtgevers voor ondergronds infra werk waarbij afdekplaten worden gebruikt.	2020	BH en PS
Indelen in categorie A, B of C A We mogen nooit dunnere afdekplaten gebruiken B We mogen soms dunnere afdekplaten gebruiken C We mogen altijd dunnere afdekplaten gebruiken	2020	BH en PS
Contact leggen met A en B opdrachtgevers - Vragen wat het exacte bezwaar is - Kijken of we hier een oplossing voor kunnen bedenken	2021	BH en PS
In overleg gaan met leveranciers/producenten over eventueel gebruik maken van gerecyclede materialen		
Lijst maken van alle relevante leveranciers/producenten	2021	BH, PS en RT
Indelen in categorie A, B of C A Veelgebruikte leveranciers/producenten (op basis van omzet) B 'Af en toe' leveranciers/producenten (op basis van omzet) C Eenmalige leveranciers/producenten (op basis van omzet)	2021	BH, PS en RT
Contact leggen met A en B opdrachtgevers - Vragen of zij al gebruik maken van gerecyclede materialen (zo ja welke en hoeveel) - Vragen of zij meer mogelijkheden zien v.w.b. recycling - Kijken of wij als Alsema hier een bijdrage aan kunnen leveren (bijvoorbeeld meegeven van ons 'afval' als leverancier een levering komt brengen).	2022	BH en PS
Carpoolen interne collega's aanmoedigen (Woon-werkverkeer)		
Carpool 'beleid' opstellen voor binnen Alsema	2020	Paulien
Carpoolen externen aanmoedigen		
Poster/beleid opstellen voor <i>Alsema in rol als opdrachtgever</i> Hierin opnemen dat wij carpoolen van harte toejuichen	2021	BH en PS
Lijst maken van onderaannemers	2021	BH en PS
Indelen in categorie A, B of C A Onderaannemers waar we regelmatig meerdere personen tegelijk van inhuren B Onderaannemers waar we af en toe meerdere personen tegelijk van inhuren C Onderaannemers waar we nooit meerdere personen tegelijk van inhuren	2021	BH en PS

Contact leggen met A en B onderaannemers <ul style="list-style-type: none"> - Vragen of zij carpoolbeleid hebben - Vragen of zij aan ingehuurde personen willen vragen of carpoolen mogelijk is - Terugkoppeling vragen 	2021	BH en PS
Leveranciers / Onderaannemers met CO2 Prestatieladder certificaat voorrang geven bij gelijke geschiktheid (CO2 staat al als punt op leveranciersbeoordeling)		
Vragen bij bedrijfsbureau / uitvoerders / directie of hier in de praktijk ook naar wordt gekeken	2021	PS
Intern overleggen/communiceren dat bij gelijke geschiktheid een onderaannemer met CO2 Prestatieladder certificaat voorrang krijgt.	2021	PS
Extern communiceren dat bij gelijke geschiktheid een onderaannemer met CO2 Prestatieladder certificaat voorrang krijgt.	2022	PS
Collega's / Leveranciers / Onderaannemers die dichtbij projectlocatie zijn gevestigd, voorrang geven bij gelijke geschiktheid		
Vragen bij planning/ uitvoerders of hier in de praktijk ook naar wordt gekeken	2021	PS
Afhankelijk van uitkomst vervolgstappen bepalen	2022	BH en PS

Overzicht verantwoordelijke(n) per maatregel

Maatregel	Verantwoordelijke(n)
Scope 1	
Brandstofverbruik (Voertuigen en materieel)	Paulien Schuiling
Gasverbruik gebouwen	Paulien Schuiling
Scope 2	
Elektriciteitsverbruik	Paulien Schuiling
Scope 3	
Ketenanalyse	Paulien Schuiling

Monitoring en meting

Met de hierboven genoemde maatregelen moeten we de reductiedoelstellingen (kunnen) halen. De voortgang van de maatregelen wordt periodiek beoordeeld. Het energiemangementplan maakt deel uit van het managementsysteem van Alsema B.V.

Interne en externe audits

De interne en externe audits worden gedurende het jaar gehouden. Tijdens de audits worden de processen binnen Alsema getoetst op basis van het managementsysteem. De rapporten van de audits worden met de betrokken medewerkers en directie besproken.

Tevens worden de resultaten van de audits opgenomen in de jaarlijkse directiebeoordeling.

Directiebeoordeling

De directiebeoordeling vindt jaarlijks plaats in maart/april. In de directiebeoordeling wordt het KAM managementsysteem, waar het energiemangementprogramma onderdeel van uit maakt, beoordeeld door de directie van Alsema.

In de directiebeoordeling komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Resultaten van interne audits
- Resultaten van externe audits
- Status en evaluatie van corrigerende maatregelen, preventieve maatregelen
- Evaluatie van prestaties van leveranciers en onderaannemers
- Evaluatie van projecten
- Evaluatie van klachten en overige terugkoppeling van klanten
- Opleidingen
- VGM- werkplekinspecties
- VGM- bijeenkomsten
- Status VGM- RI&E en voortgang plan van aanpak
- VGM- incidenten
- Verbetermaatregelen
- Interne en externe ontwikkelingen
- Verbetermaatregelen uit voorgaande directiebeoordeling
- Doelstellingen

Afwijkingen en corrigerende maatregelen

Dit wordt jaarlijks vastgelegd in de directiebeoordeling.

Keten initiatieven

Sectorinitiatief Noord Oost Nederland: Samen reduceren van brandstofverbruik

Het sectorinitiatief 'Samen reduceren van brandstofverbruik' wordt georganiseerd en gefaciliteerd door W2S (Will2Sustain). Minimaal twee keer per jaar wordt er een bijeenkomst gehouden met de deelnemende bedrijven. Binnen dit initiatief is er ruimte om kennis en ideeën over het reduceren van brandstofverbruik uit te wisselen. De keuze van het onderwerp brandstofverbruik is eenvoudig, omdat dit voor de deelnemers de grootste energiekostenpost is en daarmee ook de grootste bijdrage levert aan de CO₂-uitstoot. Kortom, het is het meest relevante onderwerp voor deze bedrijven op het thema energiemangement. Naast lid is Alsema ook stuurgroeplid van dit initiatief.

Duurzame leverancier

Dit initiatief ondersteunt leveranciers om duurzaamheid concreet en aantoonbaar te maken. Duurzame Leverancier is een platform voor organisaties die investeren in duurzaamheid en in een duurzame bedrijfsvoering. Een bedrijfsvoering waarbij milieuverantwoord wordt gehandeld om milieubelasting te verminderen. Via deze website kunnen bedrijven hun CO₂ footprint berekenen en de eigen footprint vergelijken met andere deelnemers aan het initiatief. Alsema steunt dit initiatief.

Colofon

auteur(s) Paulien Schuiling
kenmerk CO₂-reductieplan
datum 20-04-2020
versie 1
status Definitief